

Wstęp

Niniejsza publikacja jest rezultatem konferencji naukowej zatytułowanej *Środkowoeuropejskie dziedzictwo św. Wojciecha*, która odbyła się w Zabrzu w dniach 10–11 kwietnia 1997 r. pod patronatem Jego Ekscelencji Arcybiskupa Damiana Zimonia, Metropolity Górnośląskiego oraz biskupów ordynariuszy: Františka Lobkovitza z Ostrawy i Opawy, Alfonsa Nossola z Opola oraz Jana Wieczorka z Gliwic. Konferencja została zorganizowana przez Societas Scientiarum Favendis Silesiae Superioris – Instytut Górnośląski, Urząd Miejski w Zabrzu oraz Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Katowicach. W skład Komitetu Organizacyjnego weszli: dyrektor Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu mgr Krystyna Barzczewska, Przewodniczący Rady Miejskiej w Zabrzu oraz Rektor Politechniki Śląskiej w Gliwicach prof. dr hab. Bolesław Pochopień, dyrektor Instytutu Górnośląskiego prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz oraz Prezydent Zabrze mgr inż. Roman Urbańczyk. Radę Naukową stanowili: prof. dr hab. Antoni Barciak (przewodniczący), prof. dr hab. Wiesława Korzeniowska, prof. dr hab. Andrzej Kunisz i prof. dr hab. Jerzy Szydłowski.

Organizatorzy zamierzali ukazać postać i dzieło św. Wojciecha na przestrzeni dziejów, przede wszystkim w wymiarze środkowoeuropejskim. Z tego powodu zaproszenia zostały skierowane nie tylko do polskich ośrodków naukowych, ale także do ośrodków naukowych i stowarzyszeń w sąsiednich krajach. Pragnąc wzbogacić problematykę w kategoriach interdyscyplinarnych, zaproszono także historyków sztuki i etnologów.

Udział w konferencji zapowiedziało 24 referentów reprezentujących ośrodki naukowe w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Gdańsku, Lublinie, Opolu, Cieszynie, Katowicach, a także w Pradze, Trnawie i Nitrze. Chociaż nie wszyscy zgłoszeni mogli wziąć udział w konferencji, w prezentowanym tomie znajdują się wszystkie zapowiadane w programie referaty i komunikaty, część z nich nawet w znacznie rozszerzonych wersjach. Ponadto zamieszczone zostały cztery wystąpienia, bądź to w formie koreferatu, bądź obszerniejszego głosu

w dyskusji innych uczestników konferencji – profesorów: Józefa Ciągwy, Przemysława Urbańczyka, Jana Kwaka, i mgr Elżbiety Barbary Ćwiklińskiej. Uzupełniają one problematykę konferencji. Ożywioną i wiele wnoszącą dyskusję omówił skrótowo mgr Bogdan Kloch.

Konferencja naukowa nt. *Środkowoeuropejskie dziedzictwo św. Wojciecha* odbyła się dzięki inicjatywie i poparciu Władz Miasta Zabrze, na czele z Prezydentem miasta mgr. inż. Romanem Urbańczykiem. Szczególną rolę odegrał Wydział Kultury i Sportu z Naczelnikiem mgr. Jerzym Chmielewskim, który to Wydział podjął się organizacji konferencji.

Przygotowano również wiele imprez towarzyszących, które w zamierzeniach organizatorów stanowić miały integralną część obchodów Millenium Świętego Wojciecha na Górnym Śląsku. Były to między innymi: koncert Zespołu Kameralnego Cerkwi Prawosławnej śśw. Cyryla i Metodego we Wrocławiu „Oktoich”, spektakl teatralny w wykonaniu Divadla Loutek z Ostrawy oraz Teatru Lalki i Aktora z Opola pt. *Misterium drogi św. Wojciecha*. Konferencję poprzedziła Msza Św. z udziałem orkiestry symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej oraz chóru „Resonans con tutti”. W ten sposób Górny Śląsk chciał się włączyć w obchody Millenium śmierci św. Wojciecha, patrona Polski i bratnich Czech, rządcy diecezji praskiej, do której wówczas należała również śląska ziemia.

Antoni Barciak